

OSVA-hanke

**Osallistu ja vaikuta Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen
palveluiden kehittämiseen
Polis-alustalla**

Demokratia-teemaryhmä 4.10.2023
Jussi Salminen, osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö

Taustaa 1/2

- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella otettu kokeiluun **Sitran ja DigiFinlandin** kanssa uusi verkkopohjainen Polis-keskustelualusta keväällä 2023.
- Polis-alusta uutena keskustelualustana antaa mahdollisuuden vahvistaa Keski-Pohjanmaan osallisuutta, vaikuttamismahdollisuuksia ja demokratiaa
- Keski-Pohjanmaan tilanne poikkeaa muusta Suomesta kahdessa asiassa; toisaalta halutaan fyysisiä kuulemistilaisuuksia ja toisaalta ollaan keskimääräistä innostuneempia osallistumaan nettikeskusteluihin
- Keskustelualustan myötä voimme kuulla asukkaiden ja asiakkaiden mielipiteitä, priorisoida asioita tai työstää yhteisiä näkökantoja
- Työkalua voidaan hyödyntää joustavasti, kun halutaan tavoittaa laaja joukko asukkaita tai, kun tavoite on lähestyä valikoidummin tiettyjä kohderyhmiä.
- Polis-keskustelualusta on avoimeen lähdekoodiin perustuva keskustelualusta, johon osallistujat voivat kirjoittaa lyhyitä väitteitä tai kommentteja, jotka lähetetään muille osallistujille
- Osallistujat äänestävät väitteistä (meta- ja siemenväittämät)

Taustaa 2/2

Keskustelualustan myötä alueen asukkaat saavat äänensä kuuluviin, luottamus alueen päätöksentekoa kohtaan vahvistuu ja resurssien käyttö tehostuu, kun ne kohdennetaan hyödyntämällä parasta mahdollista tietoa asukkaiden ja palveluiden käyttäjien tarpeesta.

- Keskustelualustan avulla voimme osallistaa alueen asukkaita mukaan Soiten palvelujen ja palveluprosessien kehittämiseen
- Vuoden 2023 ja 2024 aikana luodaan vähintään kuusi kyselyä Polis-alustalle, joihin alueen asukkaat saavat ottaa kantaa
- Kyselyjen teemoja ovat mm.:
 - Ruotsinkielisten palveluiden kehittyminen (kaksi kyselyä)
 - Nuorten palvelut ja mielenterveys (kaksi kyselyä)
 - Pelastustoimen palveluiden saatavuus ja omatoiminen varautuminen
 - Vanhuspalvelut
 - Vammaispalvelut
- Tehdään yhteistyötä vaikuttamistoimielinten ja kansalliskielilautakunnan kanssa

Osallisuutta ja vaikuttavuutta

OSALLISTAMISEN TOTEUTUS

OSALLISTAMISEN TAVOITTEET

PANOSMITTARIT Tekoihin tarvittavat resurssit (Inputs)	TUOTOSMITTARIT Vaikutuksia tuottavat teot (Outputs)	VAIKUTUSMITTARIT Tavoitteena olevat vaikutukset (Outcomes)	VAIKUTTAVUUSMITTARIT Vaikuttavuustavoite (Impact)
P1: ✓ Taloudellinen panos: • 100.000 euroa kahdelle vuodelle ✓ Henkilöstö panos: • Hankejohtaja 10 % • Hankekoordinaattori 40 • Hankesihteeri 3-5 % ✓ Pol.is alusta	T1: ✓ Hankkeen aikana toteutetaan yhteensä kuusi kyselyä: • Nuorisovaltuusto laatii kaksi kyselyä • Kansalliskielilautakunta laatii kaksi kyselyä • Vanhusneuvosto laatii yhden kyselyn • Vammaisneuvosto laatii yhden kyselyn	V1: ✓ Vaikuttamistoimielimissä ja kansalliskielilautakunnassa yhteensä 6 käsittelyä ✓ Lisäksi käsittely toimi-, palvelu- ja vastuualueilla ✓ Tiedoksi aluehallitukselle ja talousarvioin kautta aluevaltuustoon	VAIKUTTAVUUSTAVOITE A ✓ Ruotsinkieliset palvelut parantuneet (NPS luku samalla tasolla kuin suomenkielisten osalta) ✓ Nuorten mielenterveyspalvelut kohtaavat paremmin nuoret (kysely -23 vrt -24) ✓ Kyselyihin vastaus% parantunut/kasvanut, vertaillaan kyselyjä keskenään ✓ Yhteiskunnallinen vaikuttaminen lisääntynyt osallisuusindeksi noussut (45) Sitran tutkimus ✓ Vertaillaan Sitran tutkimusta v. 2022 - uusi tutkimus, josta nähdään onko demokratia K-P lisääntynyt

Polis-kyselyt 2023

- Nuorten mielenterveyspalveluista 24.5.-14.6.2023
- Ruotsinkielisen väestön palveluista, saavutettavuudesta ja laadusta 31.5.-21.6.2023
- Pelastustoimen palveluista 14.6.-30.6.2023

**Mitä mieltä olet Soiten palveluista?
Ota kantaa ja vaikuta!**

Soiteissa on nyt käytössä uudenlainen Polis-kyselyalusta, jonka avulla voit ilmaista mielipiteesi helposti ja rakentavasti.

Polis-kyselyissä osallistujat voivat nimettömänä ilmaista mitä mieltä he ovat eri väittämistä. Kyselyyn voi lisätä myös itse väittämiä muiden äänestettäväksi. Vastauksista on suuri apu Soiten palveluiden kehittämisessä!

**Kyselyt avataan osoitteeseen:
soite.fi/polis-kyselyt**

Miten nuorten mielenterveyspalveluita pitäisi parantaa? Nuorille suunnattu kysely on auki 24.5.2023 -14.6.2023 klo 12.

Mielipiteesi ruotsinkielisen väestön palveluista, saavutettavuudesta ja laadusta Soiteissa? Kysely on auki 31.5.2023-21.6.2023 klo 12

soite
HYVIN VOIMME - KLART VI KAN

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

**Vad tycker du om Soites tjänster?
Ta ställning och påverka!**

Soite tar nu i bruk en ny typ av plattform för enkäter, Polis, som på ett enkelt och konstruktivt sätt låter dig uttrycka din åsikt.

I Polis-enkäter kan deltagarna anonymt uttrycka vad de tycker om olika påståenden. Du kan också lägga till dina egna påståenden i enkäter så att andra kan rösta på dem. Svaren är till stor hjälp i utvecklingen av Soites tjänster!

**Enkäter öppnas på adressen:
soite.fi/polis-kyselyt**

Hur borde mentalvårdstjänsterna för unga förbättras? Enkäten riktad till unga är öppen 24.5.2023 -14.6.2023 kl. 12.

Vad tycker du om servicen, tillgängligheten och kvaliteten på tjänsterna för den svenskspråkiga befolkningen i Soite? Enkäten är öppen 31.5.2023-21.6.2023 kl. 12

soite
HYVIN VOIMME - KLART VI KAN

Mellersta Österbottens välfärdsområde

**Ota kantaa ja vaikuta
pelastustoimen
palveluiden suunnitteluun!**

Soiteissa on käytössä uudenlainen Polis-kyselyalusta, jonka avulla voit ilmaista mielipiteesi helposti ja rakentavasti nimettömänä.

Pelastustoimi on nyt avannut kyselyn, jolla halutaan selvittää alueen väestön omatoimisen varautumisen nykytilaa sekä ymmärrystä pelastustoimen palveluiden saatavuudesta. Kyselystä kerättyä tietoa hyödynnetään pelastustoimen eri palveluiden suunnittelussa seuraaville vuosille.

**Kysely on avoinna osoitteessa:
soite.fi/polis-kyselyt**

Tuo esiin näkemyksesi ja vaikuta Keski-Pohjanmaan pelastuslaitoksen palveluiden suunnitteluun! Kysely on auki 14.6.2023-30.6.2023 klo 12

soite | | Pelastustoimi

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Polis-kysely nuorten mielenterveyspalveluista 24.5.-14.6.2023

- Keski-Pohjanmaalla asuvat nuoret pääsivät **ensimmäisenä** Suomessa kokeilemaan Polis-kyselyalustaa hyvinvointialueella.
- Soiten nuorisovaltuusto halusi selvittää kyselyn avulla mm. nuorten näkemyksiä hyvinvointialueen mielenterveyspalveluista, niiden saatavuudesta, käytöstä ja asenteista.
- Kyselystä kerättyä ja analysoitua dataa tullaan hyödyntämään perheiden palveluiden toimialueella ja Nuorisofoorumissa.
- Tarkoituksena on, että vuoden kuluttua kysely uusitaan, jolloin nähdään, mikä on ollut nuorten mielenterveyspalveluiden kehityssuunta

Miten nuorten
mielenterveyspalveluita
pitäisi parantaa?

**Vastaa kyselyyn
ja vaikuta!**

soite.fi/polis-kyselyt

soite
Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Polis-kysely Nuorten mielenterveyspalveluista

Suunnittelu

HVA:n nuorisovaltuuston työpaja 4.4.2023

Polis-kysely auki 24.5.2023

Viestintä

Soiten eri viestintäkanavat

Lehtimainos

Nuvan omat verkostot

Wilma-viesti

Polis-kysely sulkeutui 14.6.2023 klo 12

598 vastaajaa

Tulokset aluehallituksen kokoukseen 21.8.2023

Huomioidaan perheiden palveluiden kehittämistyössä

Nuorisofoorumi 16.9.2023

Polis-kysely Nuorten mielenterveyspalveluista; Vastaajat

Kyselyn alussa 29 kysymystä

Kyselyssä 5 metaväittämää ja
24 siemenkysymystä.

Kyselyn lopussa 52 kysymystä

Uusia väittämiä kyselyyn tuli 109,
joista kyselyyn ”vapautettiin” 23.

598

Ihmiset äänestivät

537

Ihmiset ryhmiteltyinä

22 327

Ääniä annettiin

138

lausunnot on toimitettu

37.34

Ääniä keskimäärin
äänestäjää kohden

2.48

väittämiä kirjoittajaa
kohden keskimäärin

Polis-kysely Nuorten mielenterveyspalveluista; Metaväittämät

79 %
alle 30-vuotias

52 %
asuu muualla kuin
Kokkolassa

37 %
asuu haja-
asutusalueella

52 %
ei ole käyttänyt
mielenterveys-
palveluja Keski-
Pohjanmaalla

34 %
on käyttänyt
mielenterveys-
palveluja Keski-
Pohjanmaalla

Polis-kysely Nuorten mielenterveyspalveluista; Konsensusjana

Konsensuslausumat

1. "Mielenterveyttä yleensä väheksytään, erityisesti vanhempi ikäpolvi helposti kritisoi liian helposti nuoria, jotka tarvitsevat apua arjessa."
2. "Nuorten mielenterveyteen kannattaa todellakin panostaa."
3. "Mielestäni mielenterveyspalvelut tulisi olla maksuttomia."
4. "Mielestäni nuorten hyvinvointiin pitää satsata, jos halutaan, että heissä on tulevaisuus."

Erimielisyyttä aiheuttavat lausunnot

1. "Tiedän riittävästi Nuotan (nuorten tuki- ja neuvontapiste) toiminnasta Keski-Pohjanmaalla."
2. "Tiedän, mitä Soiten psyykkaritoiminta on."
3. "Tiedän, mistä hakea apua mielenterveyden ongelmiin."
4. "Tiedän, miten toimia, jos olen huolissani kaverini mielenterveydestä tai päihteiden käytöstä."

Polis-kysely Nuorten mielenterveyspalveluista; Keskustelun ulottuvuudet

- Vastausten perusteella mielenterveyspalvelut nähdään tarpeellisina lähipalveluina. Erityisesti palveluja käyttäneet ovat huolissaan mielenterveyspalveluista.
- Vastaajat kokivat myös, että mielenterveysongelmista ei ole helppo puhua.
- Vastauksissa nousee esille, että Keski-Pohjanmaalla on kyllä nuorille suunnattuja palveluita tarjolla, mutta nuorilla ei ole niistä riittävästi tietoa.
- Nuorille suunnatuista mielenterveyspalveluista tiedottaminen on puutteellista.

Polis-kysely Nuorten mielenterveyspalveluista; Kehittämisehdotuksia

- Tiedottamisen, eri kanavia hyödyntäen, lisääminen nuorten mielenterveyspalveluista hyvinvointialueella
- Yhteneväisemmät käytännöt Soiten kuntien alueella.
- Selkeä polku palveluissa, jossa selkeästi eri toimijat esillä
- Matalankynnyksen palveluiden kehittäminen esim. Walk-in terapia
- Ajanvaraamisen pitäisi olla mahdollisimman saavutettavaa ja helppoa. Kanavina esim. puhelin, Wilma, WhatsApp ja fyysinen ajanvaraus.
- Ammattitaitoinen kouluttaja opettamaan empatiakykyä eri ammattiryhmille ja oppilaille sekä opiskelijoille.
- Selkeytetään nuorilla vaitiolovelvollisuuden rajaa, Wilma-merkinnät
- Lisätään mielenterveys kyselyt/tarkastukset
- Lisätään tietoisuutta eri mielenterveysongelmista ja niiden oireista
- Luodaan turvallinen tila kaikille, jotta ongelmista on helppoa puhua.
- Pyritään puuttumaan asenteellisiin epäkohtiin, kun niitä huomaa.

Viestintä

- [Tiedote; Nuorten mielenterveyspalveluita koskevan Polis-kyselyn tulokset 21.8.2023](#)
- [Soite selvittää, miten nuorten mielenterveyspalveluita pitäisi parantaa Keski-Pohjanmaalla | Yle Uutiset \(24.5.2023 Yle Uutiset\)](#)
- [Mielenterveyspalveluita on nuorille tarjolla, mutta tietoa avuntarjoajista vaikea löytää, kertoo kysely \(22.8.2023 Yle Uutiset\)](#)
- [Terveystarkastuksia kaivataan \(16.9.2023 Keskipohjanmaa\)](#)

Terveystarkastuksia kaivataan

Soiten nuorisovaltuusto kysyi mielen-terveydestä ja 600 nuorta vastasi. Vastauksia puretaan nuorisofoorumissa lauantaina.

Antti Savola

Soiten alueella Keski-Pohjanmaalla asuvat alle 30-vuotiaat haluavat lisää mielenterveyspalveluita ja niiden tuottamista lähellä koulujen yhteydessä. Soiten nuorisovaltuusto kysyi alueen nuorilta, miten alueen nuorten mielenterveyttä tulisi parhaiten edistää. Vastauksissa on yllättävääkin toivetta.

Vetelin kunnan vapaa-aikapäällikkö ja Soiten nuorisovaltuuston valmistelijä **Jaakko Kinnunen** kertoo, että nettialustalla toteutettuun kyselyyn osallistui jopa 600 alueen nuorta.

- Heistä 75 prosenttia oli sitä mieltä, että avun tulisi olla saatavilla lähipalveluna kouluympäristöstä ja jopa 65 prosenttia toivoi, että kouluilla toteutettaisiin säännöllisiä mielenterveystarkastuksia.

Valtaosa vastanneista alle 30-vuotiaista nuorista piti tärkeänä, että nuoria otetaan mukaan heitä koskevien palveluiden, niistä tiedottamisen ja soveltuvien tiedotuskanavien suunnitteluun.

Kysely toteutettiin Polis-verkoalustalla. Kysely lähetettiin kuntien koulu- ja nuorisotoimien sekä nuorisovaltuustojen kautta nuorille ja siihen vastasi lähes 600 alle 30-vuotiaista keskipohjalaisnuorta.

VASTAUKSISTA ilmeni myös, että valtaosa nuorista kokee, että apua saa liian vähän. He korostivat vastauksissaan, että mielenterveys-

-hankkeen kanssa, jossa toimijoina ovat Suomen nuorisovaltuustojen liitto, Nuorten akatemia ja Nuorten Suomi ry.

PITKÄÄN nuorisotoimen eri tehtävissä työskennellyt Kinnunen toivoo, että nuorten omat näkemykset otetaan tosissaan Soiten päätävissä elimissä.

- Tätä pitäisi tapahtua kaikilla toimialoilla ja kaikkinaisessa päätöksenteossa. Tulisi myös ymmärtää aina, että vaikka jokainen on ollut joskus nuori, niin silloin nykynuoren elämän todellisuudet ovat erilaiset kuin aikoinaan nykyisillä aikuisilla. Siksi nuori on elämässään paras asiantuntija. Sosiaalisesta mediasta Kinnu-

nen katsoo, että se toimii kaksiteräisenä miekkana: toisilla se tukee mielenterveyttä, kun taas toisilla nuorilla se voi rikkoa sitä.

- Sosiaalinen media luo painetta ja voi mahdollistaa kiasatuksi tulemistä, mutta toisaalta se voi jopa mahdollistaa kaverisuhteiden syntymistä ja ehkäistä syrjäytymistä.

Kinnusen mukaan on helppo ajatella, että nuoret vain painivat ikäkaudelleen tyypillisten kehitysvaiheiden parissa ja siitä johtuisi erinäköiset tunne-elämän heitteilyt, ja tätä väärää ajattelumallia vasten ongelmia jopa vähätellään.

- En itse oikein usko tähän, sillä vaikka tämä osin voisikin pitää paikkansa, niin maailma ja sosiaalinen media ovat muuttuneet nyt lyhyessä ajassa niin valtavasti, ettemme me aikuiset voi enää peilata nuorten tuntemuksia ja kokemuksia omiin kokemuksiimme nuoruudesta.

Nuorilla voi Kinnusen mukaan olla myös vaikeampaa löytää fiktapohjaista tietoa erilaisista palveluista, vaikkakin he käyttävät verkkopalveluita laajemmin ja sujuvammin kuin aikuiset.

- Odotankin mielenkiinnolla, mitä ajatuksia ja toiveita nuoret itse ehdottavat toimenpiteiksi näiden ongelmien ratkaisuksi, sillä tahdon uskoa että ne voivat olla parempia kuin omiani, Jaakko Kinnunen miettii.

NUORISOPSYKIATRIAN POLIKLINIKKA UNGDOMSPSYKIATRISKA POLIKLINIKEN

NUORISO-OSASTO 17

UNGDOMSÅNDELNING 17

Nuorten mieli oireilee, eivätkä kaikki oireet ole suoraan ikävaiheeseen liittyvää normaalia kipulua. Kuva nuorisopsykiatrian poliklinikalta Koivokolasta.

Polis-kysely ruotsinkielisen väestön palveluista 31.5.-21.6.2023

- Kyselyllä Soite halusi selvittää ruotsinkielisen väestön palveluiden saavutettavuutta ja laatua Soiteessa.
- Kyselystä kerättyä ja analysoitua dataa tullaan hyödyntämään kansalliskielilautakunnan vuosiraportissa, palvelujen kehittämisessä, palvelutarpeen tunnistamisessa ja osallisuuden vahvistamisessa.
- Tarkoituksena on, että vuoden kuluttua kysely uusitaan, jolloin nähdään, mikä on ollut ruotsinkielisten palveluiden kehityssuunta

**Vad tycker du om Soites tjänster?
Ta ställning och påverka!**

Soite tar nu i bruk en ny typ av plattform för enkäter, Polis, som på ett enkelt och konstruktivt sätt låter dig uttrycka din åsikt.

I Polis-enkäter kan deltagarna anonymt uttrycka vad de tycker om olika påståenden. Du kan också lägga till dina egna påståenden i enkäter så att andra kan rösta på dem. Svaren är till stor hjälp i utvecklingen av Soites tjänster!

**Enkäter öppnas på adressen:
soite.fi/polis-kyselyt**

**Hur borde mentalvårdstjänsterna för unga förbättras?
Enkäten riktad till unga är öppen
24.5.2023 -14.6.2023 kl. 12.**

Vad tycker du om servicen, tillgängligheten och kvaliteten på tjänsterna för den svenskspråkiga befolkningen i Soite?
Enkäten är öppen
31.5.2023-21.6.2023 kl. 12

soite
HYVIN VOIMME - KLART VI KAN

Mellersta Österbottens välfärdsområde

soite

**Mitä mieltä olet Soiten palveluista?
Ota kantaa ja vaikuta!**

Soiteessa on nyt käytössä uudenlainen Polis-kyselyalusta, jonka avulla voit ilmaista mielipiteesi helposti ja rakentavasti.

Polis-kyselyissä osallistujat voivat nimettömänä ilmaista mitä mieltä he ovat eri väittämistä. Kyselyyn voi lisätä myös itse väittämiä muiden äänestettäväksi. Vastauksista on suuri apu Soiten palveluiden kehittämisessä!

**Kyselyt avataan osoitteeseen:
soite.fi/polis-kyselyt**

**Miten nuorten mielenterveyspalveluita pitäisi parantaa?
Nuorille suunnattu kysely on auki
24.5.2023 -14.6.2023 klo 12.**

Mielipiteesi ruotsinkielisen väestön palveluista, saavutettavuudesta ja laadusta Soiteessa? Kysely on auki
31.5.2023-21.6.2023 klo 12

soite
HYVIN VOIMME - KLART VI KAN

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Polis-kysely ruotsinkielisen väestön palveluista Soiteissa

Suunnittelu

Kansalliskielilautakunnassa 29.3.2023

Polis-kysely auki 31.5.2023

Viestintä

Soiten eri viestintäkanavat

Lehti-ilmoitus ÖT

Erilaiset verkostot

Polis-kysely sulkeutui 21.6.2023 klo 12

153 vastaajaa

Tulokset kansalliskielilautakunnan kokoukseen 7.9.2023

Aluehallituksen kokoukseen 25.9.2023

Polis-kysely ruotsinkielisen väestön palveluista Soiteissa; Vastaajat

Kyselyn alussa 32 kysymystä

Kyselyssä 5 metaväittämää ja 27 siemenkysymystä.

Kyselyn lopussa 46 kysymystä

Uusia väittämiä kyselyyn tuli 58, joista kyselyyn "vapautettiin" 14.

153

Ihmiset äänestivät

139

Ihmiset ryhmiteltyinä

5 385

Ääniä annettiin

90

lausunnot on toimitettu

35.20

Ääniä keskimäärin
äänestäjää kohden

4.18

väittämiä kirjoittajaa
kohden keskimäärin

Polis-kysely ruotsinkielisen väestön palveluista Soiteissa; Metaväittämät

85 %

äidinkieli on ruotsi

45 %

asuu haja-
asutusalueella

86 %

25-75-vuotiaita

75 %

asuu
Keski-Pohjanmaalla

53 %

kotona asuu
lapsia/nuoria

Polis-kysely ruotsinkielisen väestön palveluista Soiteissa; Konsensusjana

Konsensuslausumat

1. "Soite ligger närä och det är närservice som gäller."
2. "Då man blir äldre är det av ännu större vikt att bli bemött med sitt modersmål."
3. "Har goda erfarenheter av svenskspråkig service på Möcs. Vården är viktigare än språket."
4. "Vore bra om man beaktade de äldres särskilda behov i höger grad, Digitaliseringen tillgodoser inte jämnt alla behov."

Erimielisyyttä aiheuttavat lausunnot

1. "Jag tycker att jag får tillräckligt med tjänster på mitt modersmål."
2. "Jag får betjäning på mitt modersmål hos Soite."
3. "Det finns tillräckligt med serviceboendeplatser för svenskspråkiga."
4. "Har blivit bra bemött inom Soite, för det mesta på svenska, men inte alltid, klarar mig bra eftersom jag också kan prata finska."

Polis-kysely ruotsinkielisen väestön palveluista Soitessa; Keskustelun ulottuvuudet

Keskustelun ulottuvuudet, joissa yhtämielisyyttä

- tärkeänä pidetään, että ruotsinkieliset palvelut ovat saatavilla ja ne toimivat.
- kieliyhteisön elinvoimaisuuden vahvistaminen koetaan tärkeäksi
- Suomen tulisi olla esimerkkimaa, kun kyse on kielellisten oikeuksien toteutumisesta ja edistämisestä.
- Ruotsinkielisten ei tule luopua kielellisistä oikeuksistaan, jotta viranomaiset voivat palvella heitä.
- Kielenkäyttölisällä on tarkoitus tukea asiakkaiden palvelemista heidän omalla äidinkielellään.
- Kun lapsen äidinkieli on ruotsi, henkilökunnan pitäisi edes yrittää puhua ruotsia.

Keskustelun ulottuvuudet, joissa erimielisyyttä

- osaako henkilökunta Soiten yksiköissä ruotsia tai edes yrittävätkö puhua ruotsia.
- osoitetaanko ruotsinkielisiin palveluihin riittävästi resursseja
- saadaanko riittävästi palveluita omalla äidinkielellä.
- Ymmärretäänkö minua omalla kielelläni

Polis-kysely ruotsinkielisen väestön palveluista Soitessa; Kehittämisehdotuksia mm.:

- Neuvolapalvelut eivät toimi samalla tavoin suomeksi ja ruotsiksi.
- Vanhustenhuolto ei toimi ruotsiksi ja erityisenä huolena ruotsinkielisten tehostetun palveluasumisen paikkojen riittävyys.
- Pelastuspalvelujen suunnittelu ja toteutus (otettava huomioon palvelutasopäätöstä laatiessa).
- Yleisesti ruotsinkielisten palvelujen vahvistaminen, erityisesti ruotsin kielen käyttöön panostaminen

Viestintä kokeilussa

- Hur fungerar svenskan i Soite (Österbottens Tidning 31.5.2023)
- [Enkät om vård på svenska delade åsikterna – "Jag hoppas att det här leder till åtgärder"](#) (Österbottens Tidning 26.6.2023)
- [Kyselyn tulos: ruotsinkielisissä palveluissa on kehittämistä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella](#) (Yle 26.9.2023)

Hur fungerar svenskan i Soite?

● Enkäten om mentaltvård för unga slog med 500 svar på en vecka alla förväntningar. Nu hoppas Marlén Timonen och Jussi Salminen att enkäten om svensk vård inom Soite ska nå ut lika bra. De beskriver den som en unik möjlighet att kunna påverka i praktiken.

KARLEBY. På onsdag publicerar Soite en enkät med 27 påståenden om vården på svenska. Fram till den 21 juni kan vem som helst ge sina åsikter om allt ifrån tillgången till tjänster på svenska till attityderna mot svenskan.

Delaktighets- och kundrelationschef Jussi Salminen hoppas på åtminstone 500 svar.

– Vi vet från tidigare kartläggningar att kundnöjdheten inom Soite är på topp med finska mått mått. Och vi vet att skillnaderna mellan finskspråkiga och svenskspråkiga kunders åsikter är ganska små, förutom då det kommer till rådgivningstjänster.

Marlén Timonen (SFP) som är ord-

Marlén Timonen och Jussi Salminen hoppas att så många som möjligt svarar på påståendena om svenskan inom Soite. Genom att delta kan man verkligen påverka vården, betonar de. FOTO: FRIDA PÄTT

förande för arbetsgruppen inom det tvååriga projektet "Delta och påverka" understryker hur viktigt det är att alla som har åsikter om vården nu delar med sig av dem.

– Jag önskar verkligen att närstående hjälper till om de som behöver vården mest inte själv kan fylla i enkäten, så att vi ändå får ett bra underlag. Det är ju användarnas åsikter vi behöver.

HON TYCKER det borde vara en heder sak att fylla i enkäten.

– Det är ju inte på gubbdagis man förbättrar något. Påverka vården kan man bara göra genom att låta oss ve-

ta vad man upplever, tycker och behöver. Då svarstiden gått ut kommer resultatet att analyseras och presenteras åtminstone för arbetsgruppen, nationalspråksnämnden, välfärdsområdets styrelse och fullmäktige samt Soites tjänstemän. Och tanken med tidtabellen är att de insikter man får ska kunna påverka hur nästa års värdbudget fördelas.

Bland påståendena i enkäten finns bland annat "Jag känner att jag blir förstörd", "Det finns tillräckligt med servicebendeplatser på svenska" och "Jag anser att det är viktigare att få ar-

"Det är ju inte på gubbdagis man förbättrar något. Påverka vården kan man bara göra genom att låta oss veta vad man upplever, tycker och behöver."

betskraft än att uppfylla de språkliga rättigheterna". Det finns frågor både på det mer allmänna planet och om detaljer som storleken på den svenska texten på skyltarna vid Soites enheter.

DESSUTOM FINNS det möjlighet att själv lägga till fler påståenden om det man anser angeläget, som också andra sedan får tycka till om.

– Också Kronoby, Långnäs, Jakobstadsbor och andra som vill berättat om sina upplevelser och åsikter är välkomna. Och det lönar sig alltså att gå in på enkäten flera gånger för det lär komma till fler frågor, säger Jussi Salminen.

Enkäten har tagits fram i samarbete med Jubileumsfonden för Finlands självständighet, Sitra.

Från och med i år måste alla två-

språkiga välfärdsområden rapportera hur väl de lyckats genomföra vård på svenska. Därför har Soite som första region tagit i bruk enkätplattformen Polis. Det är en del av "Delta och påverka"-projektet som pågår i två år. Sitra står för hälften av kostnaderna på 100 000 euro.

JUSSI SALMINEN berättar att den första enkäten, som publicerades förra veckan, var en veritabel succé.

– Den handlar om mentaltvårdstjänster för unga. Ungdomarna har verkligen överraskat oss med sin aktivitet och kloklhet. Soite publicerade 30 påståenden men de som svarat har varit så entusiastiska att de nu är uppe i omkring 80, flera av dem påtalar konkreta förbättringar som vi kan dra nytta av.

På en knapp vecka har man redan fått 500 svar. Jussi Salminen hoppas de når över 1000 ännu.

– Det har varit en fantastisk start. Nu hoppas vi att de svenskspråkiga är lika aktiva och inte missar den här chansen att påverka den vård de behöver och vill ha.

I mitten av juni publiceras den tredje enkäten, som handlar om rådgivningsverket. Enkäterna finns på Soites webbplats.

FRIDA PÄTT
frida.patt@ot.fi
06-7848 629

Polis-kysely pelastustoimen palveluista 14.6.-30.6.2023

- Pelastustoimi halusi selvittää kyselyn avulla ihmisten omatoimisen varautumisen nykytilaa sekä ymmärrystä pelastustoimen palveluiden saatavuudesta.
- Kyselystä kerättyä ja analysoitua dataa tullaan hyödyntämään pelastustoimen eri palveluiden suunnittelussa seuraaville vuosille.
- Kyselyn avulla osallistettiin asukkaita palvelutarpeen tunnistamisessa.
- Tarkoituksena on, että kahden vuoden kuluttua kysely uusitaan, jolloin nähdään, mikä on ollut palveluiden kehityssuunta ja omatoimisen varautumisen tilanne.

Ota kantaa ja vaikuta pelastustoimen palveluiden suunnitteluun!

Soitessa on käytössä uudenlainen Polis-kyselyalusta, jonka avulla voit ilmaista mieltäsi helposti ja rakentavasti nimettömänä.

Pelastustoimi on nyt avannut kyselyn, jolla halutaan selvittää alueen väestön omatoimisen varautumisen nykytilaa sekä ymmärrystä pelastustoimen palveluiden saatavuudesta. Kyselystä kerättyä tietoa hyödynnetään pelastustoimen eri palveluiden suunnittelussa seuraaville vuosille.

Kysely on avoinna osoitteessa:
soite.fi/polis-kyselyt

Tuo esiin näkemyksesi ja vaikuta Keski-Pohjanmaan pelastuslaitoksen palveluiden suunnitteluun! Kysely on auki 14.6.2023-30.6.2023 klo 12

soite | | Pelastustoimi

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Polis-kysely pelastustoimen palveluista

Suunnittelu

Pelastustoimen edustajien kanssa kokous 12.6.2023

Polis-kysely auki 14.6.2023

Viestintä

Soiten eri tiedotuskanavat

Lehtimainos

Erilaiset verkostot

Polis-kysely sulkeutui 30.6.2023 klo 12

176 vastaajaa

Aluehallituksen kokoukseen 21.8.2023

Turvallisuus- ja pelastuslautakunta huomioi Polis-kyselyn tulokset hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelussa

Polis-kysely pelastustoimen palveluista; Vastaajat

Kyselyn alussa 52 kysymystä

Kyselyssä 10 metaväittämää ja
42 siemenkysymystä.

Kyselyn lopussa 62 kysymystä

Uusia väittämiä kyselyyn tuli 51,
joista kyselyyn "vapautettiin" 10.

176

Ihmiset äänestivät

160

Ihmiset ryhmiteltyinä

8 763

Ääniä annettiin

104

lausunnot on toimitettu

49.79

Ääniä keskimäärin
äänestäjää kohden

8.86

väittämiä kirjoittajaa
kohden keskimäärin

Polis-kysely pelastustoimen palveluista; Metaväittämät

94 %

asuu Keski-
Pohjanmaalla

74 %

asuu
omakotitalossa

75 %

20-65-vuotiaita

45 %

asuu haja-
asutusalueella

27 %

omistaa loma-
asunnon Keski-
Pohjanmaalla

46 %

on käyttänyt
pelastustoimen
palveluita

Polis-kysely pelastustoimen palveluista; Konsensusjana

Konsensuslausumat

1. Avun saatavuusaika on oleellista ihmisiä ja omaisuutta pelastettaessa, joten palvelut tulee säilyttää koko maakunnassa lähipalveluna.
2. Mielestäni on tärkeää, että pelastuslaitos on näkyvillä eri tilaisuuksissa, tapahtumissa ja messuilla.
3. Asunnostani löytyy toimiva palovaroitin.
4. Pelastustoimen palvelut pitää olla lähipalveluita, eikä yhdestäkään alueen kunnasta ole varaa pienentää pelastustoimen resursseja.

Erimielisyyttä aiheuttavat lausunnot

1. Koen, että osaan tarvittaessa rakentaa tilapäisen väestönsuojan kotini lähelle.
2. Olen huolissani pelastustoimen palvelutasosta.
3. Tiedän, minkälainen valmius (henkilöstö- ja kalustoresurssit) lähipaloasemallani on pelastustehtävien suorittamiseen.
4. Olen tehnyt paloturvallisuuden itsearviointin tai kodin turvallisuuden tarkastuslistan.

Polis-kysely pelastustoimen palveluista; Keskustelun ulottuvuudet

- Kyselyssä muodostui neljä mielipideryhmää. Ryhmien kokemukset pelastustoimen palveluista ja omatoimisesta varautumisesta poikkesivat toisistaan paljonkin.
- Vastausten perusteella kuntalaiset kaipaisivat pelastustoimelta enemmän turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvää ohjausta, neuvontaa ja koulutusta.
- Lisäksi esille nousi tarve pelastustoimen sähköisten palveluiden kehittämiseen siten, että ne vastaisivat asiakkaiden tarpeita.
- Vastaajien mielestä pelastuslaitoksen tulisi myös harjoittaa enemmän turvallisuusviestintää, olla esillä erilaisissa tapahtumissa sekä kertoa toiminnastaan kuntalaisille aiempaa enemmän.
- Kysely osoitti, että pelastustoimen tiedottamista ja viestintää on vahvistettava ja terävöitettävä.
- Viestinnässä tulisi lisäksi huomioida eri väestöryhmät, kuten esimerkiksi sosiaalisesti heikommassa asemassa olevat henkilöt.

Kehittämisehdotuksia

- Palvelutasopäätöksen valmistelussa huomioidaan omatoimisen varautumisen ja turvallisuusosaamisen tarvelähtöisyys
- Lisäinformaatiota tarvitaan esim. omatoimisen varautumisen ja siviilivalmiuksien toteuttamiseksi, omatoimisen väestönsuojelun toteuttamiseksi ja turvallisuusosaamisen vahvistamiseksi esim. 72 h kotivarateema.
- Tiedottamista ja viestintää terävöitettävä ja vahvistettava esim. Yleinen vaaramerkki ja 112-sovellus.
- Pelastustoimen palvelujen kehittäminen ja tuottaminen kahdella kansalliskielellä

Viestintä

- [Tiedote; Pelastustoimen palveluita koskevan Polis kyselyn tulokset 21.8.2023](#)
- [Pelastajia ja rahaa liian vähän – Keski-Pohjanmaan pelastuslaitos mieltii palvelutasoaan tarkalla eurolla: ”Kannus kritiikissään osin oikeassa”](#)
(Keskipohjanmaa 25.8.2023)

Päätoimiset palomiehet ja paloasiamiehet keskittyivät Kokkolan paloasemalle, kertoo pelastusjohtaja Marko Hottinen.

Pelastajia ja rahaa liian vähän

Pelastuslaitos valmistelee palvelutasopäätöstä äärimmäisen tiukalla budjetilla.

Antti Savelle

Keski-Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtaja **Marko Hottinen** myöntää, että Kannuksen kaupunki on osin oikeassa kritisoissaan pelastuslaitoksen palvelutasoaan. Se tulee annettuna tietona. Riskianalyysin perusteella saamme pitkälti kokea pelastuslaitoksen rahastuksen, Hottinen kertoo.

– Sitä joukkoa ei ole näkemysmme mukaan mahdollista jakaa maakuntaan vaan se keskittyy toimimaan Kokkolassa, jossa on alueen ainoa yksiköiskilaitos. Väkivallan palokunnan lisäksi pelastustoimintaan osallistuu laaja noin 250 henkilön sivutoiminen palomiesverkosto.

– Sivutoimisia saisi olla 40–50 henkilöä enemmän. Nykyään vapaaehtoisia pelastajia on vaikea rekrytoida. Maksamme hälytyksestä hälytyksen palomiehiä käyttäviä palkkaa tehtävän kestolta. Jatkossa mietimme tarkkaan, mitä voimme tehdä pelastustoiminnan vetovoiman lisäämiseksi. Tässä toivomme vinkkejä ja ehtyksiä sivutoimisilta itseltään, Hottinen kertoo.

Olemme pitkälti sen varassa, että saamme pelastusyksikön jälkeille sivutoimisista pelastajista.

Marko Hottinen
Pelastusjohtaja,
Keski-Pohjanmaan pelastuslaitos

– Tällä on Hottisen arvion valtion rahaa noin kolmanneksen vähemmän suhteessa kohtuulliseen tarpeeseen. Esimerkiksi päätoimiset palomiehet ja paloasiamiehet keskittyivät Kokkolan paloasemalle, kertoo pelastusjohtaja Marko Hottinen.

PAIVELUTASOSUUNNITELMASSA Kokkolan keskusta on yksiköiskilaitos. Kokkolan liitoskunnat ja suhteellisuusalue muun muassa kuuluvat kakkos- tai kolmosriskiluokkaan, Keski-Pohjanmaan

muut keskustaajamat ovat pääasiassa kakkosriskiluokkaa. Palvelutasosuunnoksen kirjaisen mukaan ensimmäisen pelastusyksikön tavoitteena ehtiä tehtävälle yksiköiskilaitokseen 6 minuutissa, toiseen riskiluokkaan kuuluvalla kohteella 10 minuutissa ja kolmosriskiluokkaan kuuluvalla paikkana 20 minuutissa. Tavoitteet joukkueiltoihin ovat riskiluokittain: 10 minuuttia yksiköiskilaitokseen kuuluvalla kohteeseen ja 30 minuuttia kakkos- ja kolmosriskiluokan kohteeseen.

Päätoiminen palokunta on jatkavassa varallaolosuhteissa Kokkolassa. Muilla Keski-Pohjanmaan paloasemilla ei ole vakinaista palokuntaa, vaan lähtö tapahtuu ensisijassa sivutoimisten palomiehiä käyttämällä. Niitä ei voida enää muuttuneen työtilanteiden laatuun laatuun mukaan velvoittaa varallaoloon, vaan he lähtevät tehtävälle jos pääsevät. Kaikille varallaolijoille pitää nykyään maksaa täyttä palkkaa, aiemmin sivutoimiset saivat useissa pelastuslaitoksissa puolet vakinaisen palkasta ollen sitovasti varalla. Laajaa varallaoloon Soitten kuuluvalla pelastuslaitoksella ei ole varoja.

Tilannetta hieman helpotetaan ”teknisellä varallaololla”. Se tarkoittaa, että sivutoiminen voi palolaitoksella heti avustaa pelastajien lähtöä esimerkiksi varusteita lähtetäessä ja pelastusajonnoja siirtämällä, mutta varsinaiselle pelastustehvälle teknisessä varallaolossa oleva voi lähteä Soitten alueella vasta 30 minuuttia hälytyksestä.

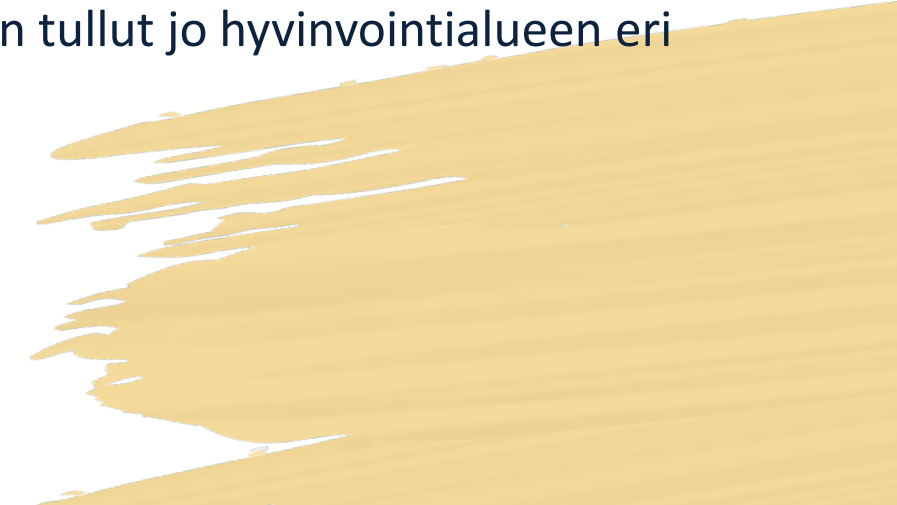
Pelastuslaitoksen palvelutasosuunnosta käsiteltiin periaattina Soitten alueen varusteluun. Kannolla on pyydytty myös erikseen kommentteja. Myös jollakin yrityksillä ja muilla viranomaisilla on ollut mahdollisuus kommentoida suunnosta. Kommenttien pyytämisen tarkoituksena on saada näkemyksiä hyvinvointialueen palvelusta käyttäviltä, jota nämä pääsevät vaikuttamaan ja osallistumaan palvelutasopäätöksen sisällöön. Palvelutasopäätöksen valmistelussa on hyödynnetty kesäkuussa ohittanut pelastustoimen palveluiden Polis-kyselyä.

Pelastuslaitos tarkentaa suunnosta kommenttien perusteella ja lähettää sen aluehallintoviranomaisen arvioitavaksi. Arviota luonnos palaa Soitten hallintoon päätettäväksi. Palvelutasopäätös on hyväksyttävä Soitten valtuustossa viimeistään marraskuun lopussa.

Kokemuksia, oppeja, huomioita Poliksen käytöstä Keski-Pohjanmaalla

- Kyselyn ajankohdalla merkitystä vrt. esim. jos, nuorille suunnattu kysely toteutetaan koulujen loma-aikana.
- Tiedottaminen; tärkeää hyödyntää mahdollisimman monia erilaisia tiedotuskanavia huomioiden kyselyn kohderyhmä (esim. lehti-ilmoitukset, some, erilaiset verkostot)
- Väittämiin liittyvät huomiot
 - Uusien väittämien lisääminen, niin ettei kysely laajenisi liikaa
 - Väittämien ohittaminen kyselyissä
 - Kyselyn aikana lisättyihin väittämiin vastaaminen
- Tulosten analysointi
- Kielikäännökset toimivat hyvin Poliksessa
- Viestinnän onnistuminen Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella

Suunnitelmia uusista Polis-kyselyistä

- Tavoitteena tehdä viimeistään alkuvuodesta 2024 Polis-kysely(t) yhdessä vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa
 - Nuorten mielenterveyspalveluita koskeva kysely ja ruotsinkielisten palvelujen saatavuutta koskeva kysely uusitaan keväällä 2024
 - Pelastustoimea koskevan kyselyn uusiminen
 - Yhteydenottoja uusien kyselyjen mahdollisesta toteuttamisesta on tullut jo hyvinvointialueen eri toimi- ja palvelualoilta.
-

Kiitos!

Voimmeko olla yhteydessä?
Hyvin voimme.

Jussi Salminen

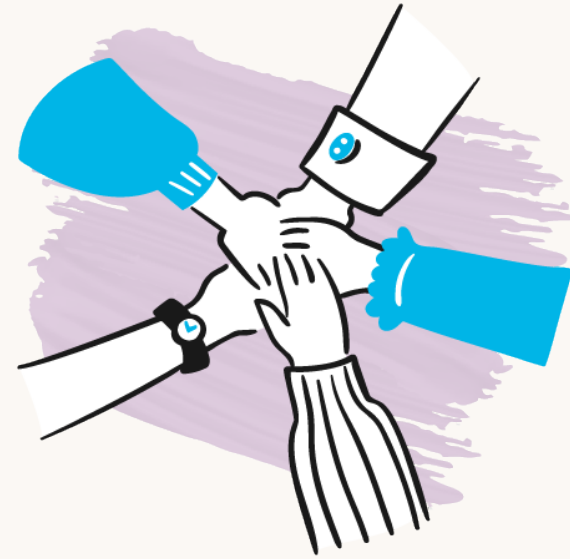
Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö, Soite
+358 44 780 9444

jussi.salminen@soite.fi

Johanna Lång

Hankekoordinaattori, Soite
+358 40 652 4622

johanna.lang@soite.fi

www.soite.fi